

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 25/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om Finlands författningssam- ling

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 10 november 2010 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om Finlands författningssamling (RP 219/2010 rd) till lagutskottet för beredning.

- byråchef Ari Apilo, riksdagens kansli
- regeringsråd Marika Paavilainen, statsrådets kansli
- enhetschef Kaija Suvanto, utrikesministeriet
- verkställande direktör Jarmo Rosenberg, Edita Publishing Oy.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- chef för informationstjänsten Aki Hietanen, justitieministeriet

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
— finansministeriet
— professor Olli Mäenpää.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att lagen om Finlands författningssamling ändras.

Finlands författningssamling och dess separata del, fördragsserien, ska i fortsättningen publiceras elektroniskt i ett allmänt datanät. Det ska dock fortfarande vara möjligt att publicera författningar och andra handlingar som publiceras i författningssamlingen i tryckt form och i form av andra upptagningar.

Dessutom föreslås att författningar och andra handlingar publiceras skilt för sig i stället för att samla flera handlingar i ett häfte.

Handlingarna ska anses vara publicerade när de har gjorts tillgängliga för allmänheten i ett allmänt datanät eller i tryckt form eller i form av andra upptagningar.

I lagen ska dessutom för att klargöra nuvarande praxis tas in en ny bestämmelse om publicering av rättelser till författningssamlingen.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2011.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Med hänvisning till propositionen och annan ut-

redning anser utskottet att propositionen är behövlig och lämplig. Lagutskottet förordar försla-

get med följande kommentarer och ändringsförslag.

Enligt gällande lag om Finlands författningssamling (188/2000) publiceras en lag som ingår i författningssamlingen i första hand i den tryckta författningssamlingen. Författningssamlingen och fördragsserien finns dessutom avgiftsfritt tillgänglig för allmänheten i ett allmänt datanät och kan därutöver även ges ut i form av andra upptagningar. I propositionen föreslås att den elektroniska publiceringen ska vara förstahandsform för publicering. Enligt utredning har de som prenumererar på författningssamlingen och fördragsserien blivit allt färre under 2000-talet samtidigt som den elektroniska författningssamlingen används allt flitigare. Lagutskottet ställer sig positivt till att elektroniska tjänster förbättras och utnyttjas. Propositionen är i fas med vårt moderna informationssamhälle och den elektroniska publiceringen försnabbar och förenklar spridningen av information och är dessutom kostnadseffektiv. I propositionen föreslås också att författningarna ska publiceras skilt för sig vilket gör att man snabbare får information om ny lagstiftning.

Lagutskottet betonar vikten av att medborgarna har störningsfri tillgång till information eftersom de har rätt att i begriplig form och utan besvär bli informerade gällande lagstiftning. Eftersom den elektroniska formen i framtiden kommer att vara det primära sättet att publicera författningarna är det viktigt att fästa avseende inte bara vid det allmänna datanätets funktionsduglighet utan också vid att den elektroniska författningssamlingen är användarvänlig. Samtidigt är det viktigt att se till att exempelvis bibliotek, skolor och läroinrättningar har tillgång till datanät. På så sätt kan också användare som inte själv äger en dator eller någon annan anordning för kontakt med ett datanät använda sig av den elektroniska servicen. Men inte heller i framtiden kommer alla att ha möjlighet att utnyttja egna eller exempelvis bibliotekens elektroniska service. Det är därför viktigt att genom en tryckt författningssamling säkerställa också dessa användares möjligheter till uppdaterad författningsinformation.

Författningssamlingen är inte den enda eller ens den mest använda källan för gällande lagstiftning. Med tanke på informationsspridningen anser lagutskottet att det är viktigt med ett diversifierat utbud av information.

Detaljmotivering

13 §. Tidpunkten för publicering av författningar. I gällande 13 § 3 mom. föreskrivs om när en författning ska anses publicerad i undantagsfall om den till följd av ett oöverstigligt hinder inte kan publiceras i tryckt form. I propositionen anses det att bestämmelsen förlorar sin betydelse när den elektroniska publiceringen blir den officiella formen. Det föreslås ändå att i lagen för klarhetens skull tas in en bestämmelse om publiceringspresumption enligt vilken en författning ska anses ha blivit publicerad när den har gjorts tillgänglig för allmänheten på något av de sätt som anges i 12 §. Enligt propositionsmotiven har det då ingen betydelse om författningen har publicerats elektroniskt eller i tryckt form utan avgörande är att författningen över huvud taget har publicerats så att allmänheten har haft möjlighet att få information om dess innehåll.

Enligt 79 § 3 mom. i grundlagen ska av en lag framgå när den träder i kraft. Om en lag inte har publicerats senast vid den tidpunkt som har bestämts för ikraftträdandet, träder den i kraft samma dag den publiceras. Detta framgår även av 7 § i lagen om Finlands författningssamling. Med beaktande av detta anser lagutskottet att det är viktigt att föreskriva exakt och entydigt om publiceringstidpunkten. I sin föreslagna form möjliggör 3 mom. att publiceringstidpunkten bestäms på tre parallella sätt, vilket kan leda till tolkningsbara situationer. Lagutskottet föreslår därför att momentet för klarhetens skull preciseras så att därav framgår huvudregeln enligt vilken publiceringstidpunkten är avhängig av tidpunkten för publicering i ett allmänt datanät. Om detta inte undantagsvis är möjligt anses publiceringen ha skett när en tryckt version eller en annan form av upptagning har publicerats.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget enligt propositionen men 13 § med följande ändringar:

Utskottets ändringsförslag

13 §

Tidpunkten för publicering av författningar

En författning ska anses ha blivit publicerad när den på det sätt som avses i 12 § 1 mom. har

gjorts tillgänglig för allmänheten. Om en författning inte före den angivna tidpunkten för ikraftträdandet kan publiceras i ett allmänt datanät till följd av en störning i nätet eller av något annat särskilt skäl, anses den ha blivit publicerad när den i tryckt form eller i form av en annan upptagning har gjorts tillgänglig för allmänheten. Författningen ska i sådana fall publiceras i ett allmänt datanät snarast möjligt.

Helsingfors den 23 november 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Janina Andersson /gröna
vordf. Anna-Maja Henriksson /sv
medl. Esko Ahonen /cent
Kalle Jokinen /saml
Oiva Kaltiokumpu /cent
Ilkka Kantola /sd
Sampsa Kataja /saml
Krista Kiuru /sd

Outi Mäkelä /saml
Raimo Piirainen /sd
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Tero Rönni /sd
Mauri Salo /cent
Kari Uotila /vänst
Mirja Vehkaperä /cent
Lasse Virén /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Tuokila.